

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สร้างสวัสดิการสังคมไทย ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2550–2554) ได้กำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังและกระจายอำนาจบทบาทอาสาสมัครพัฒนาสังคมให้เสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน อาสาสมัคร NGO และภาคเอกชน ให้สามารถจัดบริการทางสังคมต่างๆ ได้ เพื่อจัดทำโครงการเฝ้าระวังทางสังคมให้กว้างขวางทั้งเชิงพื้นที่และเนื้อหาในมิติต่างๆ ตามมาตรการ/โครงการตามแผนงานพัฒนางานกลไกที่สำคัญ มาตรการพัฒนาอาสาสมัครและเครือข่ายงานอาสาสมัคร รวมทั้ง โครงการอาสาสมัครและสำนักสาธารณะ ได้แก่ การสร้างค่านิยมและส่งเสริมการทำงานอาสาสมัคร การพัฒนาสถาบันและเครือข่ายงานอาสาสมัคร นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอการให้และการอาสาช่วยเหลือสังคม โดยคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดเรื่องการให้และการอาสาช่วยเหลือสังคมเป็นวาระแห่งชาติ ให้มีการรณรงค์จิตสำนึกการให้และการอาสาช่วยเหลือสังคม เช่น การรณรงค์เรื่องการให้และการอาสาช่วยเหลือสังคมในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษา ในปี 2550 เนื่องด้วยในโอกาสวันที่ 21 ตุลาคม ซึ่งเป็นวันสังคมสงเคราะห์แห่งชาติและวันอาสาสมัครไทย วันที่ 5 ธันวาคม ซึ่งเป็นวันอาสาสมัครสากล รวมทั้งวันที่ 27 ธันวาคม ซึ่งเป็นวันจิตอาสา เป็นวันจัดกิจกรรมหลักในการรณรงค์สร้างสำนึกการให้และการอาสาช่วยเหลือสังคม การขับเคลื่อนนโยบายและมาตรการต่างๆ มีความสำคัญดังนี้ มาตรการการเงินการคลัง มาตรการด้านการศึกษา มาตรการในการเอื้อประโยชน์ให้ประชาชน เอกชน และข้าราชการเข้ามามีส่วนร่วมในงานอาสาสมัคร การพัฒนากลไกการให้และการอาสาช่วยเหลือสังคม (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2550) สำหรับยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะขับเคลื่อนในปี 2550 ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ คือ

1. ยุทธศาสตร์สังคมไม่ทอดทิ้งกัน
2. ยุทธศาสตร์สังคมเข้มแข็ง
3. ยุทธศาสตร์สังคมคุณธรรม

โดยยุทธศาสตร์สังคมไม่ทอดทิ้งกันมีกิจกรรมเกี่ยวกับอาสาสมัคร คือ ส่งเสริมอาสาสมัครเพื่อสังคมให้เกิดขึ้นทั่วประเทศ เป็นนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่จะส่งเสริมให้นักเรียน นิสิตนักศึกษา ข้าราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจใช้เวลาประมาณ 10-15 วันต่อปี ไปทำงานเป็นอาสาสมัคร เพื่อสังคมโดยไม่ถือเป็นวันลา ทั้งนี้โดยอาจเป็นอาสาสมัครไปช่วยคนแก่ คนเจ็บ คนจน คนพิการ เด็กกำพร้า หรืออื่นๆ ซึ่งจะทำให้เป็นสังคมที่มีน้ำใจไม่ทอดทิ้งกันและเกิดการเรียนรู้เรื่องราว สภาพความเป็นจริงของสังคม ซึ่งจะพัฒนาจิตและปัญญา ทั้งนี้กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ จะจัดให้มีการจัดการประสานงานอาสาสมัครเพื่อสังคมที่มีประสิทธิภาพ และยุทธศาสตร์สังคมเข้มแข็ง จะส่งเสริมให้มีการรวมตัวร่วมคิดร่วมทำในทุกพื้นที่ ในทุกองค์กร และในทุกเรื่อง ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างบูรณาการทั้งประเทศ เช่น ความเข้มแข็งของกลุ่มเป้าหมายและสถาบันครอบครัว (สตรี เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ และผู้สูงอายุ) เพื่อพัฒนาให้กลุ่มเป้าหมายให้มีสังคมที่เข้มแข็งช่วยเหลือตนเองได้ต่อไป (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2550) ซึ่งจะเห็นได้ว่าอาสาสมัครในยุคปัจจุบันมีบทบาทสำคัญเพิ่มขึ้นจากยุทธศาสตร์ดังกล่าว

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันคนพิการมีจำนวนมากขึ้น และยังมีคนพิการอีกจำนวนหนึ่งที่ไม่สามารถเข้าถึงสิทธิ การสงเคราะห์ การพิทักษ์หรือคุ้มครองสิทธิอันพึงได้รับในฐานะเป็นพลเมืองของประเทศ โดยการได้รับสิทธิคนพิการนั้นต้องได้รับการจดทะเบียนคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ก่อน และจากสถิติของการจดทะเบียนคนพิการจำแนกตามภูมิภาค ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2537 ถึงวันที่ 29 ธันวาคม 2549 พบว่ามีคนพิการทั่วประเทศ จำนวน 585,892 ราย โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภาคที่มีการจดทะเบียนคนพิการมากที่สุด ร้อยละ 37.67 รองลงมาคือ ภาคกลางและภาคตะวันออก ร้อยละ 22.77 และภาคเหนือ ร้อยละ 22.42 ตามลำดับ (ตารางที่ 1.1) ซึ่งในระยะยาวกลุ่มคนพิการเหล่านี้อาจสร้างภาระให้กับครอบครัว ทั้งทางด้านจิตใจของผู้ดูแล เศรษฐกิจครอบครัวที่ต้องสูญเสียเงินในการดูแลเลี้ยงดู ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกภาคส่วนต้องมีส่วนร่วมในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและเตรียมความพร้อมครอบครัวในการดูแลคนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไปได้อย่างยั่งยืน

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีวิสัยทัศน์ที่จะเป็นองค์กรและกลไกระดับชาติที่เอื้ออำนวยและประสานเชื่อมโยงกับภาคีทุกภาคส่วนเพื่อให้ประชาชนมีความมั่นคงในการดำรงชีวิต มีบริการสวัสดิการและคุ้มครองอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และเสมอภาค สามารถช่วยเหลือและพัฒนาตนเอง ครอบครัว และชุมชนให้เป็นสังคมสันติสุขน่าอยู่และยั่งยืน

ตารางที่ 1.1
จำนวนและร้อยละของคนพิการที่จดทะเบียนทั่วประเทศ
จำแนกตามภาค

ภาค	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	220,728	37.67
ภาคกลางและภาคตะวันออก	133,386	22.77
ภาคเหนือ	131,363	22.42
ภาคใต้	69,692	11.90
กรุงเทพมหานคร	30,723	5.24
รวมทั้งสิ้น	585,892	100.00

ที่มา: สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ, 2549

ส่งเสริมสนับสนุนให้มีอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ช่วยเหลือคนพิการ โดยการจัดอบรมอาสาสมัครฯ เพื่อเป็นกลไกในการเตือนภัย เฝ้าระวัง และประสานการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อน รวมทั้งดำเนินการจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาทางสังคม ซึ่งอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ช่วยเหลือคนพิการ เป็นอาสาสมัครกลุ่มหนึ่งที่มีบทบาทเป็นแรงขับเคลื่อนในชุมชนและในครอบครัว ซึ่งอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ จะให้ความช่วยเหลือ ดูแลฟื้นฟู และพัฒนาคนพิการ โดยอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ มีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การค้นหาคนพิการในชุมชน การจดทะเบียนคนพิการ การประสานงานกับคนพิการ/ครอบครัว/อบต. และผู้ที่เกี่ยวข้อง การจัดทำแผนบุคคล การฝึกทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการแต่ละประเภท การส่งเสริมอาชีพสำหรับคนพิการ และการกระตุ้นให้เกิดการรวมกลุ่มในชุมชน เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า อาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ช่วยเหลือคนพิการมีความสำคัญและมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือคนพิการในชุมชนและในครอบครัว ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาการพัฒนาบทบาทอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ช่วยเหลือคนพิการ (อพมก.) ในระดับครอบครัว เพื่อศึกษาลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ช่วยเหลือคนพิการในระดับครอบครัว ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ และทัศนคติของอาสาสมัครฯ ต่อแนวทางการพัฒนางานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ

ช่วยเหลือคนพิการต่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในระดับครอบครัว เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ช่วยเหลือคนพิการต่อไป

มูลเหตุจูงใจในการศึกษา

จากการสรุปภาพรวมรายงานผลการดำเนินงานโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน ตั้งแต่เดือนมกราคม 2546 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2549 พบว่า ผลการดำเนินงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ช่วยเหลือคนพิการ สามารถช่วยเหลือคนพิการจำนวน 66,423 คน โดยทำหน้าที่ในการค้นพบคนพิการรายใหม่ จำนวน 15,940 คน มากที่สุด รองลงมาคือ ทำหน้าที่ประสานงานกับคนพิการ/ครอบครัว/อบต./และผู้ที่เกี่ยวข้องในชุมชนเพื่อค้นหาปัญหา และความต้องการของคนพิการ จำนวน 10,865 คน และทำหน้าที่ส่งเสริมและกระตุ้นให้มีการรวมกลุ่มผู้ปกครอง ญาติ เพื่อการพัฒนาศักยภาพคนพิการในชุมชน จำนวน 6,147 คน ตามลำดับ (สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ, 2549) (ตารางที่ 1.2)

ตารางที่ 1.2

ผลการดำเนินงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ช่วยเหลือคนพิการ

ผลการดำเนินงาน	จำนวน (คน)
- มีการค้นพบคนพิการรายใหม่	15,940
- ประสานงานกับคนพิการ/ครอบครัว/อบต./และผู้ที่เกี่ยวข้องในชุมชนเพื่อค้นหาปัญหา และความต้องการของคนพิการ	10,865
- ส่งเสริมและกระตุ้นให้มีการรวมกลุ่มผู้ปกครอง ญาติ เพื่อการพัฒนาศักยภาพคนพิการในชุมชน	6,147
- การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางจิตใจและพฤติกรรม	6,057
- จัดทะเบียนคนพิการ	5,603
- การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหว	4,874
- การพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอิสระคนพิการทางการได้ยินและสื่อความหมาย	4,858
- การส่งเสริมอาชีพให้กับคนพิการ	4,198

ตารางที่ 1.2 (ต่อ)

ผลการดำเนินงาน	จำนวน (คน)
- ส่งเสริมและกระตุ้นให้มีการรวมกลุ่มของคนพิการเป็นชุมชนคนพิการประจำตำบล/อำเภอเพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ เช่น กลุ่มประกอบอาชีพ กลุ่มส่งเสริมและพิทักษ์สิทธิเป็นต้น	3,007
- การจัดทำแผนการฟื้นฟูและพัฒนารายบุคคล	2,746
- การฝึกทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการทางสายตา	2,128
รวม	66,423

ที่มา: สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ, 2549

ซึ่งจากผลการดำเนินงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมช่วยเหลือคนพิการทำให้สามารถให้การช่วยเหลือดูแลคนพิการในพื้นที่เป้าหมายให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในระดับหนึ่ง โดยมีการปฏิบัติงานตามแนวทางบทบาทหลักของอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ คือ ช่วยให้คนพิการเข้าถึงบริการต่างๆ ตามสิทธิในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534 ช่วยให้คนพิการได้รับการฟื้นฟู และพัฒนาตามสภาพความพิการ ส่งเสริมให้ครอบครัวมีบทบาทโดยตรงในการฟื้นฟู และพัฒนาคนพิการ และประสานส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการและพัฒนาคนพิการ ซึ่งอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ช่วยเหลือคนพิการ เป็นกลไกสำคัญในการปฏิบัติงานในพื้นที่ที่สามารถแนะนำให้ความรู้แก่ครอบครัวคนพิการ และให้คนพิการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการอย่างทั่วถึงทุกประเภทของคนพิการและพัฒนาการที่ดีขึ้นตามลำดับ เช่น คนพิการที่นอนอยู่ในบ้านไม่สามารถลุกขึ้นได้ อาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ จะเข้าไปช่วยบำบัดคนพิการโดยการฝึกเดินทุกวันอย่างต่อเนื่องจนสามารถเดินได้ เป็นต้น ซึ่งอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ช่วยเหลือคนพิการ มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือคนพิการในระดับครอบครัวเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้การดูแลคนพิการและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่างๆ ในชุมชนเพื่อการช่วยเหลือดูแลฟื้นฟูสมรรถภาพและพัฒนาคนพิการ โดยที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เริ่มดำเนินการฝึกอบรมอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ในพื้นที่ภาคกลาง เช่น จังหวัดชัยนาท ราชบุรี พระนครศรีอยุธยา และนครสวรรค์ เป็นต้น และในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ช่วยเหลือคนพิการยังประสบปัญหาอยู่หลายอย่างได้แก่ การขาดความร่วมมือจากญาติ อาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ มีภารกิจหลายด้าน

ทำให้ไม่สามารถเข้ารับการอบรมได้อย่างต่อเนื่อง และมีเวลาในการเข้าค้นหาหรือเข้าพบคนพิการ ได้น้อยประมาณอาทิตย์ละหนึ่งครั้ง เป็นต้น ดังนั้นการพัฒนาระบบทบทวนการทำงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ จึงมีความจำเป็นต่อการพัฒนาศักยภาพในการทำงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ โดยรัฐบาลให้ความสำคัญในการจัดอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพในการทำงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ มากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาการพัฒนาบทบาทอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ช่วยเหลือคนพิการ (อพมก.) ในระดับครอบครัว เพื่อศึกษาลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ช่วยเหลือคนพิการในระดับครอบครัว ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ และทัศนคติของอาสาสมัครฯ ต่อแนวทางการพัฒนางานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ช่วยเหลือคนพิการต่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในระดับครอบครัว เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ช่วยเหลือคนพิการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ช่วยเหลือคนพิการในระดับครอบครัว
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ช่วยเหลือคนพิการ ในระดับครอบครัว
3. เพื่อศึกษาทัศนคติของอาสาสมัครฯ ต่อแนวทางการพัฒนางานอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ช่วยเหลือคนพิการ ต่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในครอบครัว

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การพัฒนาบทบาทอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ช่วยเหลือคนพิการ (อพมก.) ในระดับครอบครัว กรณีศึกษา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (ภาคกลาง)” มีขอบเขตการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา ประกอบด้วย ลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ช่วยเหลือคนพิการในระดับ

ครอบครัว และทักษะของอาสาสมัครต่อแนวทางการพัฒนางานของอาสาสมัครพัฒนาสังคม ช่วยเหลือคนพิการ ต่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในระดับครอบครัว

2. ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ อาสาสมัครพัฒนาสังคมช่วยเหลือคนพิการของ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (ภาคกลาง) จำนวน 300 คน

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ใน 7 จังหวัด ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดชัยนาท ราชบุรี สุพรรณบุรี ลพบุรี นครสวรรค์ พระนครศรีอยุธยา และนครปฐม

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

อาสาสมัครพัฒนาสังคมช่วยเหลือคนพิการ หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติงานให้การดูแล ฟื้นฟู และพัฒนาศักยภาพคนพิการ โดยอาสาสมัครดังกล่าวได้ผ่านการอบรมตามหลักสูตรการฝึกอบรม อาสาสมัครพัฒนาสังคม ทั้ง 2 ระยะแล้ว และปฏิบัติงานตามภารกิจที่กำหนด

ลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครพัฒนาสังคมช่วยเหลือคนพิการในระดับ ครอบครัว หมายถึง การปฏิบัติงานในหน้าที่และความรับผิดชอบของอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ที่ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้กำหนดไว้ ซึ่งได้แก่ การให้คำแนะนำปรึกษา การส่งเสริมศักยภาพคนพิการ การช่วยเหลือ/การฟื้นฟู การประสานงานและส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ในการช่วยเหลือคนพิการ ในระดับครอบครัว หมายถึง ข้อขัดข้องจากตัวอาสาสมัครและหน่วยงานที่ทำให้อาสาสมัครพัฒนา สังคมฯ ช่วยเหลือคนพิการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งได้แก่ ระบบการปฏิบัติงานขององค์กร การสนับสนุนจากสังคม ชุมชน ปัญหาตัวอาสาสมัครพัฒนา สังคมฯ และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ทักษะของอาสาสมัครต่อแนวทางการพัฒนางานของอาสาสมัครพัฒนาสังคม ช่วยเหลือคนพิการต่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในระดับครอบครัว หมายถึง ข้อคิดเห็นของ อาสาสมัครต่อวิธีการ หนทางในการปรับเปลี่ยนภารกิจของอาสาสมัครให้เป็นผู้ที่มีศักยภาพในการ ทำงานในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในครอบครัวให้ดีขึ้น ได้แก่ การสนับสนุนให้มีการ พัฒนาการฝึกอบรมอาสาสมัครพัฒนาสังคมฯ ให้มีความรู้เกี่ยวกับงานโครงการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยชุมชนฯ การบริการจัดการงานอาสาสมัคร การประชาสัมพันธ์งานของอาสาสมัคร สวัสดิการ อาสาสมัคร และกฎระเบียบในการปฏิบัติการ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทราบถึงลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครพัฒนาสังคมช่วยเหลือคนพิการในระดับครอบครัว
2. ทราบถึงปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมช่วยเหลือคนพิการ ในระดับครอบครัว
3. ทราบถึงทัศนะของอาสาสมัครต่อแนวทางการพัฒนางานอาสาสมัครพัฒนาสังคมช่วยเหลือคนพิการ ต่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในครอบครัว
4. ได้แนวทางในการพัฒนาบทบาทของอาสาสมัครพัฒนาสังคมช่วยเหลือคนพิการในระดับครอบครัว